



**ACADÉMIE
DE TOULOUSE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

CONCOURS EXTERNE SPECIAL DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ECOLES

Epreuve écrite en langue régionale

SESSION 2022

OCCITAN

Durée : 3 heures

L'épreuve comporte trois parties :

- commentaire en langue régionale d'un texte en langue régionale
- traduction en français d'un texte bref en langue régionale accompagnée de la réponse à des questions de grammaire
- commentaire en langue régionale d'un document pédagogique

L'épreuve est notée sur 20 points et affectée du coefficient 1.

Une note globale égale ou inférieure à 5 est éliminatoire.

Le sujet comporte 4 pages numérotées de 1/4 à 4/4.

Les candidats composent dans la variété de langue de leur choix.

**L'usage de tout ouvrage de référence, de tout document et de dictionnaire
n'est pas autorisé.**

L'usage de la calculatrice n'est pas autorisé.

1- PRIMIÈRA PARTIDA (10 punts) :

Escrivètz en occitan un comentari del tèxte « La man verda ».

Vos podètz apiejar sus aquestes punts :

- lo protagonista principal, lo retraits (portrèit) que ne fa lo narrador,
- las relacions entre vesins, lor evolucion,
- la solucion trobada per reglar lo desacòrd.

A la lutz del tèxte e de las vòstras coneissenças, digatz coma l'autor nos fa soscar sus la relacion amb la natura dins la societat de uèi.

La man verda

Coma venguèt la mòda a la debuta del sègle XXI, C. demorava dins un ostalòt de las parets de fusta plan isoladas amb de tèrra e de palha inclusas entremièg parafuèlhs dedins e pòstes espessas defòra. Cauçat d'espardehas quin temps que faguèsse, vestit de lin teissut a la man, de coton brut e de cambè, manjava pas ni carn, ni peis, ni uòus ; beviá pas de lait, senon de civada, mas si fèt de vin e d'aigardent pro, benlèu tròp : per o far cortet, un « vegan » convencit e militant. Cromptava una bona part de çò que manjava, pas a qual que siá, mas teniá de produsir al mens qualque ortalha e de frucha. Palejava, semenava, plantava, sarclava, asagava, estronchinava, talhava, podava mas plan segur, vaporizava pas de poisons quimics : daissava far vèrmis e vòla-guirauds⁽¹⁾ e sonhava amb de chuc d'ortiga... E per ma fe, reüssissiá pro plan, qu'aviá, se disiá, la man verda... Degun auriá pas pogut criticar la puretat de sas intencions ni la rigor que metiá dins l'aplicacion dels principis de sa causida ideologica.

Enfin... Aquò dit, se pausava un problèma de sociabilitat. Las relacions amb los vesins manjacarn èran pas totjorn apasimadas, que mai anava, mai veniá fanatic de son biais de viure e mens tolerava lo dels autres. Lor ne fasiá de remarques aiças e los vesins, per replicar, causissián los jorns que lo vent bufava cap a l'ostal de C. per far defòra de brasucadas de salcissa e de costilhons qu'embalmavan l'aire del matin al ser. Abalissián⁽²⁾ tanben, de mai en mai, polas e tirones, pòrcs e cabras qu'un jorn maselavan a bèles uèlhs vesents e que lor fems engraissava la tèrra de lors òrts. Tot aquò aviá la mina d'una provocacion. Un jorn, moriguèron de polas e C. foguèt sospèitat de las aver empoisonadas (un amic de las bèstias... per dire ont n'èrem !). Lo ton montava, montava... Manquèt de petar quand C. se lancèt a far venir d'escagaròls, dels bèls, de Borgonha, d'un biais que se ditz « extensiu », valent a dire qu'èran pas dins una gàbia amb qualques fuèlhas d'ensalada mas que se passejavan d'en pertot. Los vesins li diguèron çò que ne pensavan e el, respondèt que fasiá pas aquò per los embestiar mas per son plaser personal : lo plaser de los véser liures, de los amassar cada matin a la mantasta sus las cambas de las plantas ; pas per los manjar qu'encara èra de carn ! Non, se contentava de los passejar dins un autre airal. Mas los escagaròls coneisson pas las bòlas ni las clausuras. Aquí anava tròp luènh. I agèt de menaças de mòrt, òc, de mòrt ! Abans de n'arribar a l'irremediable, caliá trobar lèu-lèu una solucion.

Pr'amor que cadun agèsse lo sentiment que son vejaire èra perfiechament respectable e que doncas après i auriá pas mai de guirguilhs⁽³⁾, nasquèt òm sap pas d'ont, nasquèt l'idèa d'un duèl. Quicòm de seriós, un duèl vertadièr, amb d'armas per far rajar lo sang que sagelariá lo pacte. Pas de bufacaud⁽⁴⁾, deviá èsser mai dirècte, a se tocar : òm causiguèt l'espasa ; en mai d'aquò, fasiá l'escasença de doblidar pas las tradicions multiseclàrias.

Joan Claudi Sèrras, Disparicions, IEO edicions, 2021

(1) coccinèlas ; (2) abalir : far venir, elevar ; (3) disputas ; (4) arma de fòc

2- SEGONDA PARTIDA :

2.1 Tradusètz en francés aqueste tròç del tèxte « La man verda » (2,5 punts) :

Coma venguèt la mòda a la debuta del sègle XXI, C. demorava dins un ostalòt de las parets de fusta plan isoladas amb de tèrra e de palha inclusas entremièg parafuèlhs dedins e pòstes espessas defòra. Cauçat d'espardehas quin temps que faguèsse, vestit de lin teissut a la man, de coton brut e de cambe, manjava pas ni carn, ni peis, ni uòus ; beviá pas de lait, senon de civada, mas si fèt de vin e d'aigardent pro, benlèu tròp : per o far cortet, un « vegan » convencit e militant. Cromptava una bona part de çò que manjava, pas a qual que siá, mas teniá de produsir al mens qualque ortalha e de frucha.

2.2 Respondètz a aquestas questions de gramatica (2,5 punts) :

- a) Justificatz lo mòde e lo temps del vèrbe dins l'expression « quin temps que faguèsse » o son equivalent gascon « quin temps que hascosse ».
- b) Comentatz los mots ostalòt e cortet soslinhats dins lo tèxte.

3- TRESENAPARTIDA : Comentari de document pedagogic (5 punts) :

Comentatz en occitan lo document seguent en identificar sa natura e en precisar los objectius disciplinaris e linguistics visats. Prepausatz una corta analisi didactica dins l'encastre d'una mesa en òbra en classa bilingua francés-occitan.



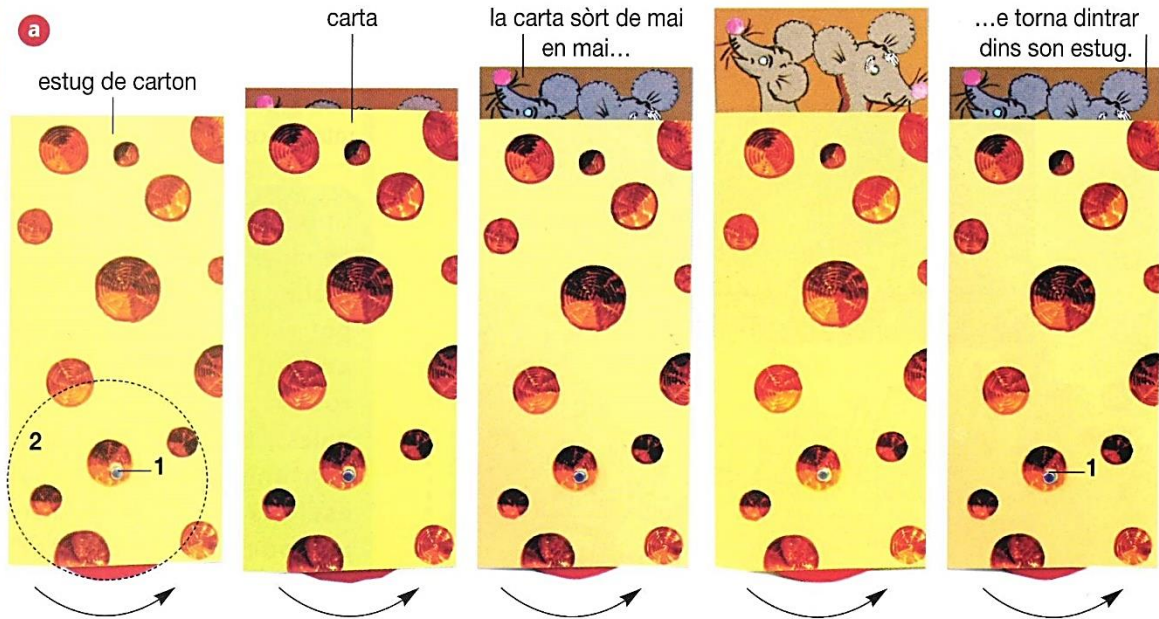
Descobrir un mecanisme estranh

LO MOND QUE L'ÔME BASTIS

Document 1

Cossí fonciona aquela carta suspresa ?

■ Que se passa quand viram la ròda totjorn dins lo meteis sens ?



■ Dins la classa d'Emília : de proposicions diferentas per explicar lo mecanisme.

